

KADINHANI AĞZI'NDAN DERLEME SÖZLÜĞÜ'NE KATKILAR

Dilek ERENOĞLU ATAİZİ¹
Burak SÖZER²

ÖZ

Dil araştırmalarına kaynaklık eden ve incelenmeyi bekleyen en önemli alanlardan biri de ağızlardır. Özellikle teknolojinin gelişmesiyle birlikte ağızların standart dile yaklaşması, okuryazarlık oranının ve köyden kente göçün hızlı bir şekilde artması gibi nedenlerden dolayı, Anadolu ağızlarının söz varlığı tespit edilemeden kaybolma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Bu durumun önüne geçebilmek için ağız-saha araştırmalarının artması ve elde edilen verilerin Derleme Sözlüğü'ne aktarılması gerekir. Bu çalışmanın amacı Kadınhanı merkezi ve Türkmen - Yörük köylerinde yapılan ağız araştırmalarında elde edilen verilerden Derleme Sözlüğü'ne katkıda bulunarak söz varlığının kayda alınmasını sağlamaktır. Araştırmalar sonucunda tespit edilen sözcükler, türlerine ve kullanımlarına göre tasnif edilerek düzenlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ağız araştırmaları, Derleme Sözlüğü'ne katkı, Kadınhanı ağızı

CONTRIBUTIONS TO THE GENERAL DIALECT DICTIONARY FROM
THE KADINHANI DIALECT

ABSTRACT

Dialects constitute one of the primary resources waiting to be explored in the context of language studies. Anatolian dialects are faced with the threat of vocabulary disappearance particularly because of rapid technological developments, the convergence towards a standard dialect, the increasing literacy rate and an accelerating immigration from villages towards city centers. In order to avoid this situation, it is necessary to increase the dialect - field studies and to transfer the resulting data to the Dialect Dictionary. The purpose of this study is to make a contribution to the dialect studies through the vocabulary discovered in the context of field studies conducted in Kadınhanı city center and its Turkmen - Yoruk villages. The newly-discovered vocabulary is classified based on category and area of use.

Keywords: The dialect studies, contributions to the Derleme Sözlüğü (Dialect Dictionary), Kadınhanı dialect

¹Dr. Öğr. Üyesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, dilekerenoglu@gmail.com

² Doktora öğrencisi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, buraksozer90@hotmail.com

Giriş

Bir dilin hafızası konuşurudur. Bir milletin genetik hafızası kendi dünya algısına göre yarattığı dil evrenidir. Nesilden nesile aktarılan dil kodları zamanla değişen ve böylece zenginleşen bir mirası oluşturur.

Dil araştırmalarına kaynaklık eden ve önemli bir inceleme alanı olan ağızların araştırılması ve incelenmesi, sürekliliği ve yenilenmeyi gerektirir. Ağızlar buz dağı gibidir; altta ana kütleyi bir bütün olarak tutan büyük kısmı ağızlar, üstte görünen kısmı ise yazılı dildir. Her ne kadar yazılı dil geniş bir coğrafyayı ve derin bir tarihi gösterse de ağızlar tam olarak kayda geçirilemeyen bir zenginliği yansıtmaktadır.

Ağız araştırmalarının bir sonucu olarak ortaya çıkan söz varlığı dilin kullanım çeşitliliği konusunda bilgi vermektedir. Bir dile ait bütün ağız verilerinin bir sözlükte toplanması süreklilik isteyen bir araştırma ve inceleme gerektirir. Bununla birlikte bütün bir ağız sözlüğünün tamamlanmış bir çalışma olması beklenemez. Çünkü ağız verileri günden güne konuşurlarının ağızlarında kaybolarak, yenilenerek değişmektedir.

Türkçenin ağız verileri bu düşünüşle Derleme Sözlüğü'nde kayıt altına alınmıştır. Türk Dili araştırmacıları yaptıkları ağız araştırmalarında tespit ettikleri söz varlığını değerlendirerek eksik ya da farklı kullanımları, sözlüğe eklenmek üzere makaleleri yoluyla duyurmakta ve katkıda bulunmaktadır. Teklif düzeyindeki bu katkılar Türk Dil Kurumu Derleme Sözlüğü'ne eklendikçe sözlüğün etkinliğini artıracaktır.

İnternet sitesi üzerinden çevrimiçi olarak da erişme açılmasıyla daha kolay ulaşılabilen Türk Dil Kurumu Derleme Sözlüğü, bugün hem Anadolu ağızlarının geniş söz varlığına hem de 8. yüzyıldan itibaren yazılı metinlerle takip edilen Türkçenin gelişim ve değişimine tanıklık etmemizi sağlamaktadır.

Mustafa Kemal Atatürk'ün emriyle 12 Temmuz 1932 yılında Türk dilinin araştırılmasına bilimsel açıdan yön vermek amacıyla kurulan Türk Dili Tedkik Cemiyeti, Anadolu ağızlarının söz varlığını gelecek nesillere aktarmak amacıyla, Söz Derleme Talimatnamesi ile sistemli bir şekilde çalışmaların derlenmesini sağlamaya başlamıştır. Bu tarihten itibaren üniversitelerin özellikle Türk Dili ve Edebiyatı bölümlerinde öğrenciler ve akademisyenler ile öğretmenlerin de katıldığı derlemeler vasıtasıyla sözlüğün gelişmesine katkı sağlanmış

ve sözlük günümüzdeki halini almıştır. Aradan geçen zaman içinde yapılan ağız araştırmaları sonucu yeni sözcüklerin sözlüğe eklenmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Bu çalışmada, kendiliğinden bir dizi halini almış olan "Derleme Sözlüğüne Katkılar" gibi başlıklarla yayımlanan makalelere bir yenisini ekleyerek, sözlüğün veri tabanında bulunmayan sözcük maddelerini tespit etmek amaçlanmıştır. Çalışma, Konya'nın Kadınhanı ilçesi ve köylerindeki Türkmen-Yörük ağızları konusunda yaptığımız yüksek lisans tezine dayanmaktadır. Saha araştırması yapılan ilçe ve köy adları şunlardır: Kadınhanı (Konya), Kolukısa, Pusat, Hacımehmetli, Saçıkara, Pirali, Yağlıca, Alabağ, Sarıkaya, Başkuyu, Örnekköy, Kurthasanlı, Karakurtlu (Kadınhanı/Konya)³

Çalışmanın yöntemi:

A. Öncelikle saha araştırması yaparak dil incelemesi temelinde tamamladığımız yüksek lisans tezinin metin ve sözlük bölümleri taranmış, ağız sözlüğüne ait sözcükler tespit edilmiş, elde edilen veriler kullanımına ve sözcük türlerine göre tasnif edilmiştir. Derleme Sözlüğü ile karşılaştırılarak sözlükte bulunmayan ağız sözcükleri tespit edilmiş ve anlamları ile listelenmiştir. Bununla birlikte sözlükte yer alan ancak farklı anlam ve görevde kullanılan sözcükler tespit edilmiş ve ayrı bir başlıkta listelenmiştir.

B. Bu çalışma ile eş zamanlı olarak aynı bölgede birbirinden habersiz yapılmış bir yüksek lisans tezinden de kendi tezimizde bulunmayan sözcükler tespit edilip dipnotlu olarak çalışmaya eklenmiştir.⁴

C. Çalışma, bölge ağızında kullanılan seslerin özelliğine oluşturduğumuz çeviri yazı alfabesi ile aktardığımız metne dayanmaktadır. Çalışma alanını kapsayan bölge ağızlarında tespit edilen çeviri yazı alfabesini oluşturan ünlü ve ünsüz harflerin tespiti şu temel ölçülere dayanmaktadır:⁵

³ Burak Sözer, *Kadınhanı ve Çevresi Türkmen-Yörük Ağızı*, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi (Yayımlanmamış), 2017.

⁴ Fatma Şahin, *Kadınhanı Ağızı*, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi (Yayımlanmamış), 2017.

⁵ Dergide kullanılan font dolayısıyla kullandığımız Times New Roman ve Times Turkish Transcription fontlarında bozulmalar ortaya çıkabilir.

Araştırmada Kullanılan Çeviri Yazı Alfabetesi

- [a] : Art, geniş, düz ünlü.
[ä] : /a/ ile /e/ arası, düz, geniş, yarı art orta damak ünlüsü.
[á] : /a/ ile /ı/ arası düz, art, yarı geniş ünlü.
[â] : /a/ ile /o/ arası art, geniş, yarı düz ünlü.
[b] : Patlayıcı, ötümlü çift dudak ünsüzü.
[p] : /b/ ile /p/ arası patlayıcı, yarı ötümlü dudak ünsüzü.
[c] : Patlayıcı, ötümlü diş eti ünsüzü.
[ç] : Patlayıcı, ötümsüz diş eti ünsüzü.
[d] : Patlayıcı, ötümlü diş-damak ünsüzü.
[e] : Ön, geniş, düz ünlü.
[é] : /e/ ile /i/ arası düz, ön, yarı geniş ünlü.
[ê] : /e/ ile /ö/ arası geniş, ön, yarı yuvarlak ünlü.
[f] : Sızıcı, ötümsüz, diş-dudak ünsüzü.
[f] : /v/ - /f/ arası yarı ötümlü ve sızıcı diş dudak ünsüzü.
[g] : Patlayıcı, ötümlü ön damak ünsüzü.
[ğ] : Patlayıcı, ötümlü art damak ünsüzü.
[ğ] : Akıcı, yarı ünlü, ön damak ünsüzü.
[ğ] : /ğ/ ile /v/ arasında kullanılan ötümlü, sızıcı ünsüzü.
[h] : /h/ ile /ğ/ arasında sürekli, yarı ötümlü art damak ünsüzü.
[h] : Sızıcı, ötümsüz, ön damak ünsüzü.
[h] : Sızıcı, ötümlü, hırıltılı, art damak ünsüzü.
[ı] : Art, dar, düz ünlü.
[i] : Ön, dar, düz ünlü.
[í] : /i/ ile /ı/ arası düz, dar, yarı art ünlü.
[j] : Sızıcı, ötümlü, diş eti ünsüzü.
[k] : Patlayıcı, ötümsüz ön damak ünsüzü.
[k] : Art veya yarı art ünlülerle hece kuran, patlayıcı, ötümsüz, art damak ünsüzü.
[k] : /k/ ile /g/ arasında patlayıcı, yarı ötümlü ve ön damak ünsüzü.
[I] : Akıcı, dil ucu, diş eti ünsüzü.

-
- [m] : Akıcı, genizsi, çift dudak ünsüzü.
[n] : Akıcı, genizsi, diş-damak ünsüzü.
[ñ] : Art ve ön ünlülerle hece kuran akıcı, patlayıcı, ötümlü, genizsi /n/ ünsüzü.
[o] : Art, geniş, yuvarlak ünlü.
[ó] : /o/ ile /ö/ arası yuvarlak, geniş, yarı art ünlü.
[õ] : /o/ ile /u/ arası yuvarlak, art, yarı geniş ünlü.
[ö] : Ön, geniş, yuvarlak ünlü.
[õ] : /ö/ ile /ü/ arası ön, yuvarlak ünlü.
[p] : Patlayıcı, ötümsüz çift dudak ünsüzü.
[r] : Akıcı, titretek, diş eti ünsüzü.
[s] : Sızıcı, ötümsüz, diş arası ünsüzü.
[š] : /s/ ile /z/ arası sızıcı, yarı ötümlü diş ünsüzü.
[ş] : Sızıcı, ötümsüz, diş eti ünsüzü.
[ş] : /ş/ ile /ç/ arası, yarı patlayıcı, yarı ötümlü diş eti ünsüzü.
[ş] : /ş/ ile /j/ arası sızıcı, yarı ötümlü diş eti ünsüzü.
[t] : Patlayıcı, ötümsüz diş-damak ünsüzü.
[t̥] : /t/- /ç/ arası yarı ötümlü, patlayıcı diş ünsüzü.
[t̥] : /t/ ile /d/ arası patlayıcı, yarı ötümlü diş ünsüzü.
[u] : Art, dar, yuvarlak ünlü.
[ú] : /u/ ile /ı/ arası art, yarı yuvarlak ünlü.
[ú] : /u/ ile /ü/ arası yuvarlak, dar, yarı art ünlü.
[ü] : Ön, dar, yuvarlak ünlü.
[ü] : /ü/ ile /i/ arası ön, yarı yuvarlak ünlü.
[v] : Akıcı, yarı ünlü, diş-dudak ünsüzü.
[y] : Akıcı, yarı ünlü, diş-damak ünsüzü.
[z] : Sızıcı, ötümlü, diş arası ünsüzü.

İşaretler

- // : Sesbirim işareti.
[] : Alt sesbirim işareti.
^ : Ünlü üzerinde inceltme işareti.

- : Ünlü üzerinde uzunluk işareti.
˘ : İki biçim birimi altında ulama işareti.
ó : Hemze, ayın işareti.
' : Ünsüz üzerinde baskısızlık, söylenmeyen ünsüz işareti.
˘ : İkiz ünlü işareti.

Kısaltmalar

C: Cilt.

DS: Derleme Sözlüğü.

krş: Karşılaştırınız.

S: Sayı.

s: Sayfa.

1. Kadınhanı ve Köyleri Ağzında Yer Alıp Derleme Sözlüğü'nde Bulunmayan Sözcükler

A. 1. Adlar

Adet /İnançla İlgili Adlar:

diş bulğuru: Doğum sonrası dağıtılan bulgur aşı.

duşma: Evlenecek olan çiftlerin kendi aralarında yaptığı görüşme, buluşma âdeti.

saç,altını: Düğünlerde gelinlerin saçlarına takılan çeyrek altın.

şifrilik: Üç aylar girdiğinde çocukların ev ev gezerek şeker-çerez topladığı kutlama.

töfled: Gelinin saçına yapılan süsleme.

Mekan Adları:

örtme: Evcil küçükbaş ve büyükbaş hayvanların barındığı üstü kapalı yer, ahır.

iledinnik⁶: Gölgelek.

⁶ Fatma Şahin, *Kadınhanı Ağzı*, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi (Yayımlanmamış), 2017, s. 301.

Yiyecek /Yemek Adları:

dahanni: Kadınhanı yöresine ait, tahinden yapılan bir tür ekmek.

eşkili aş: Nane ve yoğurttan yapılan bir tür çorba.

gıvrım: Kadınhanı yöresine ait bir tür şerbetli tatlı.

ıravıh: Sütten ayrıştırılan sıvı kaymak.

kepek: Buğdaydan yapılan un.

şebid: Yufka.

Bitki/ Hayvan Adları:

beduqlu: Orta büyüklükte veya ufak yapılı manda yavrusu, yeni doğmuş manda yavrusu.

corruh: Bir tür tarla kuşu, corruk.

ceş: Savrularak samanından ayrılmış tahıl yığını.

çelerme⁷: Ölmek üzere olan hasta koyun.

ebe kımbeci: İki ya da çok yıllık, 20-30 cm arasında boylanabilen bir tür otsu bitki.

gezli: Bir koyun türü.

günaşşih: Ayçiçeği

şit: Toprağı sürmek için birlikte koşulan iki hayvan.

yile: Biçilmiş buğdaydan ayrılan kısım.

Alet /Eşya /Nesne Adları:

asbab asgal: Kılık kıyafet.

ataş değirmen: Bir tür motorla çalışan değirmen.

athı: Harman savurmakta kullanılan, çatal biçiminde tahtadan tarım aracı, büyük yaba.

barmahlı: Harman istif etme ve karıştırmada kullanılan aygıt.

dûgma: Değirmende öğütme işlemi yapan bir alet.

el iğne: Elde örülen bir tür kıyafet.

erpe: Yünün bükülmesinden oluşan kalın ip.

evya: Bir tür kaşık.

firren: Yün kullanılarak kıyafet örülen bir tür alet.

⁷ a.g.e., s.259.

ğanevçe: El işleri için kullanılan seyrek dokunmuş keten bezi ve bu bezin üzerine yapılan işleme.

gırep: Çeşitli renkleri olan ince kumaş.

ğuşene: Plastikten yapılan bir tür geniş saklama kabı.

ıvmec: Yün ipliklerin birkaç kat bükülmesiyle yapılan kalın, çarık ve çuval ipi.

mil: Örgü işlerinde kullanılan ince ve uzun metal çubuk.

mizam: Terazî.

pulluğ: Toprağı sürmek için kullanılan tarım aracı.

şivon: Başörtüsü.

Meslek Adı:

dellal: Herhangi bir şeyi, olayı veya bir şeyin satılacağını halka duyurmak için çarşıda, pazarda yüksek sesle söyleyen kimse.

Akraba Adı:

deyaza: Annenin kız kardeşi, teyze.

Oyun Adları:

ğarev⁸: Fasülye taneleri ile oynanan bir çeşit oyun.

ğovma top: Bir çocuk oyunu.

kesdiri: Taş veya topla oynanan bir çocuk oyunu.

çinçi: Tek ayak üzerinde sekerek oynanan bir çocuk oyunu ve bu oyunda kullanılan yassı, taş.

Diğer Adlar:

dirnek: Düzen, rahatlık.

Hatış: Hatice.

inbed: Fayda.

körven: Toplu olarak birbiri ardınca gelen şeyler.

mırılığ: Çamur.

⁸ a.g.e, s. 235

sidil: Keçi kılından dokunan kilim, dikey bir tahtanın etrafına sıralanarak etrafı çevrilir.

yayağ yapılcağ : Yaya, binitsiz.

A. 2. Sıfatlar:

çeyrel: Bütünün dörtte biri, çeyrek altın.

daplaz⁹: Hamurun kabarmaması, kıvamının kötü olması.

ğüdümlü: Uğurlu, hayırlı.

ğümüş gibi: Tertemiz, hasarsız.

hıcd: Büsbütün ıslak, sırlıklam.

hüddemli: Büyülü, cinli.

ıccağ: Çok ısınmış.

ılıcaccık: Ilık.

kümüg: Basık burunlu.

nemneşkil: Değişik, ilginç, tuhaf.

zartalı: Gösterişli.

A. 3. Zarflar:

azār: Herhâlde, büyük bir ihtimalle.

emara: İyice, adamakıllı.

ğafilen: Aniden.

ğarahasbennik: Bilerek, isteyerek yapılanı kasti.

gerşe: Rahat bir şekilde.

hasela: Kısacası, velhasıl.

ondan kericeğim: Ondan sonra.

yiğkiñ: Başta, önce.

yin gaddan: Bir daha, tekrar.

A. 4. Fiiller:

çeşle- : Buğday ve arpa gibi tahılların elenmesi.

çñla - : Ayak altına alarak ezmek, çiğnemek.

dişil - : Devşirmek, toplamak.

⁹ a.g.e., s.217.

ğoval-: Kovalamak, takip etmek.

ğovlaş-: Dedikodou yapmak, arkadan konuşmak.

tifdi- : Genellikle eti tel tel yapmak.

kiransın-¹⁰ : Üşenmek.

tent-¹¹: İdare etmek.

A. 5. Deyimler:

el ağzını oy-: Maddi durumu iyi olan kimseler için kullanılan bir ifade.

eli garrāğa: Eli kolu ya da bir organı belirtmek için kullanılan bir ifade.

hava dönder- : Farklı ezgilerle türkü okuma.

üsdünde gal-: Bir konuda ısrar etmek.

yaşın benzemesin: Erken ölmüş birine herhangi bir yönden benzetilen bir kimse için "aynı yaşta ölmesin" anlamında söylenen söz.

A. 6. Ünlemler:

viley: Üzüntü ve şaşkınlık ifadesi.

Derleme Sözlüğü'nde Olup Kadınhanı Ağzı'nda Anlamı Farklı Olan Sözcükler

1. İsimler

boranı¹²: Yemeği yapılan bir ot çeşidi. *Kadınhanı-Pirali

(krş DS C:2/ Komposto *Ankara.)

(krş DS C:2/ Sarımsaklı yoğurt *Kars)

dörtü¹³: Yoğurt, süt, yumurta, susam ve çörek otunun karıştırılmasıyla elde edilen malzeme. Bu malzeme yöreye ait olan kömbenin üstüne fırça yardımıyla yayılır. Kömbenin üstünün kızarmasına neden olur. *Kadınhanı – Alabağ.

¹⁰ a.g.e., s.274.

¹¹ a.g.e., s.169.

¹² a.g.e., s.281.

¹³ a.g.e., s.88.

(krş DS C:4 / Ekmek hamurunun üzerine sürülen sulandırılmış yumurta. *Kızık, Artova - Tokat.)

(krş DS C:4 / *Yıldızeli - Sivas)

erbişim: İpek kumaş *Kadınhanı - Pusat.

(krş DS C:5 / İbrişim *Eğirdir - Isparta.)

hort : Koyun peyniri ve sütünün kaynatılmasıyla yapılan bir yiyecek. *Kadınhanı-Saçıkara

(krş DS C:7 / İki bıçağın birbirine vurmasıyla meydana gelen çentik. *Nizip - Gaziantep).

(krş DS C:7 / II: Kıldan yapılan top ve sopa ile oynanan bir çocuk oyunu. *Satılmış-Eskişehir

(krş DS C:7 / IV: Semiz, toplu, şişman. *Ahlat-Bitlis)

(krş DS C:7 / IV: Delikanlı, babayığit. *Nazimiye -Tunceli)

(krş DS C :7 / III: Yetim, öksüz. *Kemaliye - Erzincan)

kesmik¹⁴: Sapın buğdaydan ayrılmış hâli. *Kadınhanı - Yağlıca

(krş DS C:8/ Tavuğun son yumurtası. *Kandıra - Kocaeli)

(krş DS C:8 / II: Dövülmüş ot, hayvan yemi *Bolu, Malatya, Adana.)

mekig: Kemik adı verilen bir aletle işlenen oya. *Kadınhanı - Merkez

(krş DS C:9 Kandil günleri yapılan lokma tatlısının büyüğü *İspala-Edirne

(krş DS C:9 / II. Palamutbalığının küçüğü. *Çardak, Lapseki - Çanakkale.)

saraş: Halının ucundaki püskül. *Kadınhanı - Pusat

(krş DS C:12 Ramazanda gece yenilen yemek *Çilehane, Reşadiya - Tokat)

şibidik: Cıvık hamur. *Kadınhanı Merkez

(krş DS C:10 Terlik. *Bozdoğan - Aydın)

(krş DS C:10 / II. Alkış *Kayışlı - Maraş)

(krş DS C10 / III. Kızarık, hasta göz. *Adana)

2. Sıfatlar

cobul : 1.Sulu 2. Çok yağlı. *Kadınhanı - Kolukısa

¹⁴ a.g.e., s.273.

(krş DS C:3 / Küçük su birikintisi. *Kütahya, *Pazarcık - Gaziantep, *Bertiz-Maraş.)

(krş DS C:3 / III: Bol. *Yozgat, *Şereflikoçhisar-Ankara.)

(krş DS C:3 / Bulanık su. *Keşap-Giresun.)

(krş DS C:3 / Sarp dağlarla çevrili vadi. *İzmit- Derince, Garipler, *Kandıra-Kocaeli, *Zonguldak.)

3. Zarflar

dıbil: Yavaşça. *Kadınhanı/Merkez

(krl DS C:4 / Sulu çamur. *Ağveran, Ilıca - Erzurum.)

Sonuç

Bu çalışma ile Kadınhanı ve Türkmen - Yörük köylerinin (Kolküsa, Pusat, Hacımehmetli, Saçıkara, Pirali, Yağlıca, Alabağ, Sarıkaya, Başkuyu, Örnekköy, Kurthasanlı, Karakurtlu) ağızlarında bulunan ve Derleme Sözlüğü'nde yer almayan 96 adet söz varlığı tespit edilmiştir. Söz konusu olan 96 söz varlığının 59'u ad, 13'ü sıfat, 10'u zarf, 8'i fiil, 5'i deyim/deyimleşmiş ifade, 1'i ünlemdir. 10 söz ise Derleme Sözlüğü'nde bulunmakta fakat Kadınhanı Ağızı'nda farklı anlamda kullanılmaktadır.

Çalışma kapsamında elde edilen ve sözlüğe eklenmesi düşünülen söz varlıkları, ileride yapılacak olan ağız çalışmalarına ve Derleme Sözlüğü'nün yeni baskılarına verimli katkı sağlama amacı hedeflenerek değerlendirilmiştir. Kuşkusuz incelenen ağızların söz varlığı bu sözcüklerle sınırlı değildir. Bununla birlikte yapılacak olan yeni derlemeler, ağız atlasları ve sözlükler bu çalışmalara katkı sağlamaya devam edecektir. Önemli olan bir an önce Türkçenin geniş söz varlığını tespit etmek ve bu tespitleri kullanıma sunmak üzere değerlendirmektir.

KAYNAKÇA

Adıgüzel, A. (2013). "Dünyada ve Türkiye'de Ağız Çalışmaları ve Yöntemleri", *Turkish Studies*, Volume 8/9 Summer, s. 387-401, Ankara.

- Buran, A. (2011). "Türkiye Türkçesi Ağızlarının Tasnifleri Üzerine Bir Değerlendirme", *Turkish Studies*, Volume 6/1, Winter, s. 41-54, Ankara.
- Boz, E. (2008). "Ağız Atlasları", *Turkish Studies*, Volume 3/3 Spring, s.152-165, Ankara.
- Demir, İ. (2014). "Güneybatı Anadolu Ağızlarındaki Pekiştirme Ekleri Üzerine" *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, s. 106 - 124. Uşak.
- Demir, N. (1999). "Ağız Sözlükçülüğü", *Kebikeç*, S: 7- 8, s: 67- 75.
- Demir, N. (2013). *Ankara Örneğinde Ağızların Belgelemesi, İnceleme-Metinler-Sözlük*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Gemalmaz, E. (1989). *Ağız Bilimi Araştırmaları Üzerine Genellemeler*, Ankara Üniversitesi Basımevi, Halil Fikret Alasya'ya Armağan, Ankara.
- Goldstein, K. S. (1993). *Sahada Folklor Derleme Metotları*, Başbakanlık Basımevi, (Çev. Ahmet Uysal), Ankara.
- Karahan, L. (2014). *Anadolu Ağızlarının Sınıflandırılması*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Sözer, B. (2017). *Kadınhanı ve Çevresi Türkmen Yörük Ağızı (İnceleme-Metinler-Sözlük)* Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Eskişehir.
- Şahin, F. (2017). *Kadınhanı Ağızı*, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Nevşehir.

Benzerlik Taraması Yapılan Kaynakça

- Boz, E. (1996), "Çüngüş ve Çermik Yöresi Ağızından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar", *Millî Folklor*, S. 29-30, s. 112-113.
- Çifci, M. - Sezer, Ö. (2017). "Derleme Sözlüğüne Katkılar (Emirdağ/Burunarkaç Köyü)". *Turkish Studies*, S: 12/15, s. 211 - 232.
- Çiftçi, F. (2014). "Bitlis Merkez Ağızından Derleme Sözlüğüne Katkılar", *Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C:2, S:2, s: 261 - 272.
- Erdoğan, S. (2016). "Niğde Yöresi Ağızından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar", *TÜBAR XL*, s: 69 - 82.
- Güven, Ö. (2016). "Zara (Sivas) Ağızından Derleme Sözlüğüne Katkılar", *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, Cilt / Sayı LI. s: 63 - 77.

Küçükbali, Fatih N. (2016). "Bozkır (Konya) Ağzından "Derleme Sözlüğü"ne Katkılar", *Selçuk Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınları*, S:9, s: 643 - 658.